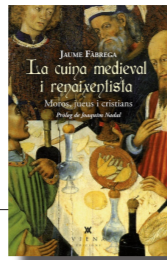

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
i la setmana que ve:
El periple català d'un lama tibetà

Estils

CUINA MEDIEVAL I RENAIXENTISTA

Les aportacions de la cuina, jueva, musulmana i cristiana o els plats vegetarians d'alguns ordes monàstics són part d'aquest llibre de l'historiador i gastrònom Jaume Fàbrega.

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

La sinceritat és un dels fonaments de qualsevol tradició espiritual, però sovint la recerca d'aquest sincerar-se amb un mateix comporta l'inici d'un trajecte inesperat i ple de sorpreses. No tothom està disposat a emprendre el camí, deixant enrere les creences heretades i el context cultural determinat. Aquest viatge guiat per la necessitat de sincerar-nos, de copiar allò que en realitat som –i no el queensem ser–, sovint no ve premeditat, sinó que sorgeix quan intuïm que la carcassa que vestim, que la màscara que ens posem cada dematí, se'ns fa massa pesada. És una indagació que trenca, però que també recompon i asserena. Per traspasar foscors, res millor que una llanterna que ens faciliti el trajecte, i cadascú troba aquella llanterna que jutja més adient per començar a caminar, o per utilitzar-la en els moments més obscurs.

Paul F. Knitter és un conegut teòleg cristià format a Roma i Alemanya. Nascut a Chicago el 1939 de família catòlica i obrera, va voler entrar al seminari amb tretze anys per sorpresa de tothom, però l'any 1975 va abandonar el sacerdoci: "Allò que semblava fàcil quan tenia tretze anys es va convertir en un problema persistent als trenta: el celibat". Des de llavors és professor de teologia a diverses universitats, a més d'un dels pioners de l'anomenada teologia de les religions. Per a Knitter, "com més ens endinsem en el nucli de l'experiència que anima la pròpia tradició, més àmpliament estem capacitats i fins i tot inclinats a entrar en les experiències d'altres tradicions. Com més ens submergem en la pròpia veritat religiosa, més podem apreciar i aprendre d'altres veritats". Traient-se una carcassa massa feixuga, aquest indagador nat i valent es va dir a ell mateix: "No n'hi ha prou en dir amén a un credo, obeir amb diligència una llei o assistir a una litúrgia amb regularitat. Sense experiència personal, mística, no ens podem anomenar religiosos de forma autèntica i honesta". Com afirma taxativament "moltes persones encaren la vida d'adult amb un diploma religiós de nivell adolescent", quan el cal cal es sincronitzar la nostra edat amb la nostra vivència del fet religiós, és a dir, pensar per un mateix i "trobar en els experiències pròpies els motius per afirmar o rebutjar el que hem après dels pares".

D'anada i tornada

Per emprendre el camí de sincerar-se amb ell mateix, aquest cristià de cor va voler endur-se una llanterna complexa, que intuïa eficaç: el budisme. Al seu llibre titulat explícitament *Sin Buda no podria ser cristià* (Fragmenta) explica aquesta vivència i les seves conclusions d'un trajecte apassionat i vital: "En la

Paul F. Knitter, conegut teòleg cristià, en una imatge d'arxiu. WIKIPEDIA

Un cristià amb llanterna budista

El teòleg Paul F. Knitter explica en un llibre com no podria ser cristià sense Buda

meva trobada amb el budisme em vaig sentir com si hagués xocat contra una paret. Més endavant vaig veure que aquella paret ens ofereix la forma més segura d'estudiar una religió que no és la pròpia. Ens impedeix fer el que tots estem inclinats a fer: projectar les nostres perspectives i creences sobre l'altra religió i declarar que realment totes diuen el mateix. Si bé totes les religions tenen molt en comú, també tenen molts aspectes, fins i tot més, que les fan diferents les unes de les altres. I si existeixen dues religions on les diferències superen les semblances, crec que són el budisme i el cristianisme. Per això el diàleg entre elles es fa molt difícil, però a la vegada molt gratificant", escriu.

"El cristianisme del futur serà místic o no serà", va afirmar Karl Rahner, un dels teòlegs cristians més reconeguts del segle XX. Com a bon alumne de Rahner, Knitter agafa aquesta coneguda cita i hi afegeix: "Buda m'ha permès no només entendre i sentir la veritat d'aquestes

Beneficis
Aquest cristià diu que el diàleg amb el budisme "és molt gratificant"

Mèrit
"El budisme m'ha permès donar raó de la meua fe cristiana", diu el teòleg

paraules, sinó també palpar la seva força inherent. Sí, és una qüestió de supervivència. Només si recupero la meua tradició mística cristiana, serà possible mantenir-me dins de la meua Església, per imperfecta i frustrant que sigui a vegades. Buda m'ha cridat a ser de nou un místic", recuperant així el llegat tan valuós de figures com el Mestre Eckhart, Joan de la Creu, Teresa d'Àvila o Juliana de Norwich. "El budisme m'ha permès donar raó de la meua fe cristiana", confessa, per exemple permetent-li veure els perills del dualisme en les veus dominants de l'Església: "El dualisme cristià -afirma- ha exagerat tant la diferència entre Déu i el món que ja no pot mostrar que realment ambdós formen una unitat".

Ser religiós interreligiosament

L'esforç per entendre i submergir-se en la pràctica budista i els seus ensenyaments han possibilitat que "revisi, reinterpreti i reafirmi", com diu ell mateix, les creences cristia-

nes sobre Déu, la vida després de la mort, Crist com l'únic fill de Déu i Salvador, la pregària i l'oració i sobre els esforços per portar aquest món cap a la pau i la justícia, tot plegat una recerca intel·lectual i interior que fonamenta gran part del seu llibre i també dels cursos que imparteix arreu del món.

"Tota bona teologia és una qüestió de discontinuïtat en la continuïtat, de creació de quelcom nou que es fonamenta i nodreix de l'antic. En aquest sentit, espero contribuir a una bona teologia cristiana", escriu aquest teòleg nord-americà, que afegeix: "Com molts dels meus col·legues teòlegs m'he donat que he de mirar més enllà dels límits tradicionals del cristianisme per trobar quelcom vital, essencial, en la tasca de comprendre i viure la fe cristiana: les altres religions. Només després de començar a explorar i a prendre'm seriosament les altres tradicions vaig poder entendre millor la pròpia".

Seguint l'exemple de Raimon Panikkar, Aloysius Pieris, Bede Griffiths i Thomas Merton, Paul F. Knitter defensa ser religiós interreligiosament, sense sincretismes, però amb prou sinceritat per iniciar un camí d'anada i tornada continuat, d'utilitzar llanternes i ulleres alienes per mirar-nos millor, descobrint aquelles perspectives que ens complementen o ens sacsegen, sempre anhelant retrobar l'equilibri perdut a base d'inèrcia i mandra. Cristià budista? Budista cristià? Ha arribat un punt que Paul F. Knitter no necessita carregar amb tantes paraules a la motxilla per continuar caminant. —

OPINIÓ

Teòlegs a contracorrent

EULÀLIA FANAR
INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

Madrid ha acollit un congrés a contracorrent: el Congrés de Teologia organitzat per l'Associació Teològica Juan XXIII. Dic a contracorrent perquè ja fa temps que, sent un congrés dirigit especialment a teòlegs, l'Església no cedeix un espai per celebrar-lo, i és curiosament Comissions Obreres qui cedeix el lloc, que aquest any –en la seva 36ª edició– va quedar ple de gom a gom tot i tenir una bona capacitat. Tampoc és habitual trobar en un congrés de teologia ponents com la regidora de Podem, Rita Maestre, protagonista fa un temps de la polèmica per entrar sense samarreta a la capella de la Complutense. Contracorrent, també, i de forma més rotunda, perquè els debats polítics i socials actuals semblen passar per alt que hi ha una part de la societat que continua fonamentant-se en els valors essencials del cristianisme. Per això, més que mai, necessitem escoltar les

Necessitem escoltar les veus de les diferents tradicions religioses, sobretot si volen ser alliberadores

veus de les diferents tradicions religioses, en especial quan volen ser alliberadores i inclusives. Les conclusions del congrés, per exemple, van ser molt clares. En el seu manifest de cloenda, afirmen: "L'actitud hospitalària del papa contrasta amb la insensibilitat d'un sector important de la jerarquia catòlica espanyola davant el drama de les persones migrants i refugiades, els problemes de les quals sembla ser-los aliens o no són prioritaris en la seva agenda pastoral. Amén d'insensibilitat, hi ha bisbes que emparant-se en un mal ús de la llibertat d'expressió, adopten actituds racistes, xenòfobes, excloents i inhospitalàries. [...] Aquestes declaracions es fan des de la impunitat jurídica i el gaudi de privilegis de tot tipus de part de l'Estat: educatiu, socials, fiscals, financers. Privilegis que els allunyen de l'Evangeli com a missatge alliberador de Jesús de Natzaret". En definitiva, un congrés a contracorrent i (potser per això) digne.

Rita Maestre, de Podem. EFE

Gent

TEXT:
JOAN CALLARISSA

Títolasdjfh agsdjfhgsjdhadsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Títolasdjfh agsdjfhgsjdhadsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tinci-

dunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Maecenas suscipit feugiat lli, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet ritinalis greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl. Nam et sagittis purus. In pretium condimen. —